

Tadej Lunder, reševalec in avtor futuristične zgodovinske trilogije Ayida Hadia

Med zgodovino in prihodnostjo ter vsem, kar je vmes

Na prvi pogled bi rekli, da so si v njem dom našle povsem različne vloge. Tadej Lunder je oče in mož, reševalec življenj, zbiratelj zgodb in predmetov, popotnik skozi časovne plasti zgodovine in geografije. A v resnici vse te niti tkejo edinstven vzorec, ki ga je moral slej kot prej izpisati tudi na papir. In nastala je trilogija Ayida Hadia, monumentalna futuristično-zgodovinska pripoved, ki nas vodi od preteklosti do sodobnosti in še dlje, skozi življenja, vojne, ljubezni in izgube, preprejena z unikatnimi do(misli)cam in slikovnimi utrinki.

Pisatelj, ki ga žene ne le zgodovinska radovednost, temveč tudi občutek, da mora nekaj pustiti za seboj, nas s svojo pripovedjo popelje na potovanje, ki ga ne more zaustaviti niti umetna inteligenca. Kje se konča zgodovina in začne fikcija? Kaj ostane, ko zapremo zadnjo stran knjige? V tokratnem pogovoru smo s Tadejem Lunderjem govorili o njegovem delu, notranjih vzgibih, ustvarjalnih ritualih in o tem, kaj se skriva v zakulisju nastajanja zgodbe, ki premošča tisočletja.

Zase pravite, da ste oče, mož, reševalec, navdušenec nad zgodovino in geografijo, zbiratelj. V svoji predstavitvi omenjate, da ste dolgo nosili željo po pisanju nekje v predalu možganov. Naenkrat se je ta predal odprl in nastala je obsežna futuristično-zgodovinska trilogija Ayida Hadia.

Kako bi predstavili svoj knjižni prvenec in kaj vas je gnalo k temu, da ga zapišete?

Svoj prvenec bi najlažje označil z naslednjimi besedami: Fiktivno zasnovana, futuristična pripoved, ki s pomočjo nazorno opisanih, medsebojno prepletenih življenjskih zgodb in unikatnega medija, postavljenih v različna zgodovinska obdobja človeštva, odstira tančico, za katero je skrita pripoved posameznega predmeta.

Vztrajno in brezkompromisno, kakor to lahko počne samo neizkušena in igriva mladost, glavna junaka pripovedno nizata življenjske zgodbe brez večjih predsodkov. Zgodbe ju povlečejo v čas začetkov sumerske civilizacije, starega Egipta, grško-perzijskih vojn, rimskega cesarstva, obdobja med renesanso in barokom, francoskega podeželja na prelomu v dvajseto stoletje,

grozot druge svetovne vojne in nazadnje vse do današnjih dni.

Vojna nasilno prekine ljubezen zaljubljenih parov, bolezen in smrt kruto posežeta v nesluten razplet dogodkov, iskreno prijateljstvo uničijo lastni interesi posameznika, storjena krivica obračuna s pomočjo tragičnih povračilnih ukrepov, izventelesna izkušnja ponudi drugačen zorni kot opazovanja, starševska ljubezen do otroka premaga tudi najbolj skrajno oviro, temna plat posameznika naredi preobrat v idiličnem grajskem okolju in sanje postrežejo z neverjetnim spoznanjem o nastanku človeštva. Vse to in še več.

Istočasno pa v sedanjosti med zgodbami teče pripoved, ki ne podžiga in buri samo duhov zgodovine, ampak tudi njuno medsebojno naklonjenost, ki razposajeno čaka za ovinkom, da zavije na stranpot. Številnih rdečih niti, ki se skozi poglavja medsebojno prepletajo, razpletajo in vlečejo čez celotno trilogijo, pa pri svojem početju ne more ustaviti niti umetna inteligenca.

K pisanju me je gnala želja, da nekaj spravim v knjižni format, nekaj, kar bo v pisni obliki ostalo za mano.

Kako bi opisali svoj pisateljski proces? Kako dolgo je nastajala vaša trilogija?

So obdobja, v katerih kar ne moreš prenehati s pisanjem, in pridejo dnevi, ko so ostale stvari pomembnejše od pisanja. Vse tri dele sem pisal dve leti, in sicer z različno intenziteto. Poleti nič, ostale tri letne čase pa, kakor je naneslo.

Omenili ste glasbo kot ozadje med pisanjem. Katera glasbena dela ali zvrsti so bile ključne pri vašem ustvarjanju?

Večino časa sem uporabljal ambientalno glasbo, ki je bila časovno vezana na določena zgodovinska obdobja, vendar njena glasnost ni smela motiti miselnega procesa. Služila je izključno kot podlaga za ustvarjanje.

Kako izgleda vaš tipičen ustvarjalni dan. Kdaj in kje najraje pišete? Najbolj neobičajen kraj, kjer ste si kdaj zapisali idejo za roman?

Najraje pišem spomladi in jeseni na terasi vikenda, kjer je mir in se lahko zberem. Ustrezajo mi tudi pisanje za kuhinjsko mizo, pozno v zimsko noč. Nenavaden kraj: hotelska soba, zvečer okrog božiča v Egiptu; v avtomobilu med njivami, dokler je zdržala baterija prenosnika.

Ayida Hadia je futuristična, a globoko zakoreninjena v preteklosti človeštva. Bi lahko rekli, da je trilogija tudi vaš osebni pogled na človeško naravo in njene vzorce skozi zgodovino?

Vsekakor je vsak oris, s katerim želiš pričarati zgodovinsko okolje in trenutek v njem, izključno osebni pogled

vsakega avtorja. Res je, da imamo v sebi vcepljene neke filmske predispozicije, pa vendar je treba skozi besedo ustvariti tudi vonj in spomniti bralca na že doživete občutke. Če z besedo pri bralcu poustvariš tak občutek, potem je bil tvoj namen dosežen.

Ob koncu vsakega poglavja pišete »do(misli)ce«, kratke misli ali povzetke. Kako ste prišli na idejo za ta literarni podpis?

Pojavil se je naenkrat med pisanjem prvega dela in od takrat naprej si več nisem predstavljal, da bi nadaljeval brez do(misli)c. Včasih pridejo iz ust glavne junakinje romana Ayide, včasih od koga drugega ali pa se pojavijo med orisovanjem in barvanjem pripovedi.

Poglavja v vašem literarnem delu pa so tudi slikovno dopoljena. Nam zaupate zgodbo za ilustracijami?

Uspelo mi je nagovoriti očeta, da slikovno opremi vsako poglavje trilogije. Oče je kot mladenič veliko in odlično risal, vendar je kasneje risanje opustil. Med pisanjem sem se spomnil na njegov talent in mu predstavil svojo idejo, da združiva moči. Nastale so nepozabne risbe, čeprav mi je med risanjem vsake toliko zatrtjeval: »Sine, ne da več roka to, kar si glava želi!

Kaj bi želeli, da si bralci odnesejo s seboj, ko zaprejo zadnjo stran trilogije Ayida Hadia?

Dobro vprašanje. Predvsem, da si bodo za vselej zapomnili katero izmed zgodb v trilogiji, ki jih ni malo. Morda kakšno do(misli)co. Predvsem pa, da jih trilogija ne bo pustila hladne in bodo knjigo priporočili še komu drugemu.

Kako ste zadovoljni z odzivi bralcev?

Zelo. Moram priznati, da se nisem nadejal takšnega odziva. Od bralcev, ki veliko berejo, sem dobil pristne pohvale in te mi pomenijo veliko. Zavedam se, da bodo prišli tudi kakšni manj všečni komentarji, za katere se bom trudil, da jih ne prezrem. Kot avtorja me pogreje tudi komentar bralca v smislu: »Priznam, ne berem veliko, a ta knjiga me je navdušila!«

Vaše literarno delo pa je spodbudilo nastanek skupnosti navdušenih bralcev, ki svoje misli in občutja o knjigah delijo na spletnih platformah. Kje vas lahko najdemo?

Vsi, ki jih trilogija zanima, lahko najdejo več informacij na spletnem mestu www.ayidahadia.com ali pri moji založbi www.primus.si/ayidahadia-na-poti. Ustvarjena je bila tudi Facebook skupina AYIDA HADIA UNDELARIAN, kjer lahko navdušenci nad zgodbo Ayide najdejo številne odzive bralcev, dodaten slikovni material, nagradne igre in druge zanimivosti.

Tadej Lunder

Rojstni datum: 29. marec 1977

Izobrazba: magister zdr. in soc. managementa, diplomirani zdravstvenik

Poklici: diplomirani zdravstvenik v reševalnem vozilu z opravljenim NMP-izpitom

Zasebno: poročen, žena Silvija in hči Ajda

Hobiji: zbiranje starin

Življenjski moto: »Carpe diem!«

Najljubši rek: »In tiste, ki so jih videli plesati, so imeli za nore tisti, ki niso slišali glasbe!« (F. Nietzsche)

Pravite, da verjamete, da v vsakem izmed nas počiva vsaj ena nepozabno zanimiva zgodba. Kaj bi svetovali nekemu, ki svojo zgodbo še skriva?

Če ima dovolj besednega zaklada, naj jo spravi na papir, če ne, pa naj poišče nekoga, ki jo bo zapisal namesto njega. Vendar izključno in samo, če si to res želi.

Opravljate zahtevno delo reševalca. Omenili ste, da boste nekoč napisali roman

iz perspektive reševalnega vozila. Ali nova zgodba že nastaja?

Tako je. Sicer je na »poletni pavzi«, a kakor hitro pride jesen, bom nadaljeval. Tudi urednica me spodbuja k pisanju, in ker mi je tematika poznana, ne bo pretežko. Treba bo izbrati prave intervencije s terena in jih ustrezno literarno predstaviti.

(Foto: osebni arhiv Tadeja Lunderja)
Ines Kresnik

aluminium kety emmi

Kolodvorska 37a, 2310 Slovenska Bistrica
T: +386 2 80 50 500 / www.emmi.si / info@emmi.si

Aluminiju dajemo sijaj

DentalPlan
ZOBNA AMBULANTA

Dental plan, d.o.o.
Ljubljanska cesta 40
2310 Slovenska Bistrica

tel. +386 2 818 29 15
mob. +386 41 670 372

pon: 13.00-19.00
tor: 13.00-19.00
sre: 9.00-15.00
čet: 13.00-19.00
pet: 9.00-15.00

info@zobozdravstvo-dvorak.com
www.zobozdravstvo-dvorak.com

Veterinarska bolnica Slovenska Bistrica d.o.o.

Dežurni telefon za velike živali: 02 / 805 00 30
Dežurni telefon za male živali: 02 / 805 00 36

www.vbsb.si
Delovni čas ambulante za male živali:
PON - PET od 7.00 do 19.00 ure
SOBOTA od 7.00 do 12.00 ure